

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Cob/303/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6714205552
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Púchovská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6714205552.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej a členiek senátu JUDr. Aleny Križanovej a JUDr. Miriam Boborovej Sninskej, v právnej veci žalobcu CD Consulting, s.r.o. so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 263 20 705, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému O. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXXX/XX, XXX XX J., štátne občianstvo SR, o zaplatenie sumy 332,--eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 14C/57/2014-87 zo dňa 11. februára 2016 takto

rozhodol:

Čiastočné späťvzatie žaloby o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 332,--eur od 25.2.2011 do zaplatenia pripúšťa, rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. 14C/57/2014-87 zo dňa 11. februára 2016 v tejto časti zrušuje a konanie zastavuje.

Vo zvyšku rozsudok Okresného súdu Zvolen č. k. . 14C/57/2014-87 zo dňa 11. februára 2016 potvrdzuje.

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

. Okresný súd Zvolen napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a rozhodol, že žalovanému náhradu trov konania nepriznáva. Žalobca si žalobou doručenou okresnému súdu dňa 17.4.2014 uplatnil proti žalovanému nárok na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 332,--eur s príslušenstvom, t. j. zmenkových úrokov vo výške 0,25 % denne zo sumy 332,--eur od 25.2.2011 do zaplatenia, 6 % ročný úrok zo sumy 332,--eur od 11.5.2011 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 1/3 % zmenkovej sumy, ktorú vyčíslil na sumu 1,11 eur. Žalobu odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky vystavenej žalovaným dňa 19.10.2009 na zmenkovú sumu 332,--eur, indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Žalobca podal návrh na vzorovom tlačive A návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie). Súd prvej inštancie doručoval žalovanému tlačivo C na odpoveď za účelom vyjadrenia sa k žalobe. Žalovaný sa k návrhu žalobcu na predpísanom tlačive vyjadril dňa 19.6.2014, uviedol, že povinnosť zaplatiť 0,25 % denný úrok denne zo zmenkovej sumy 332,--eur je v rozpore s § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ide o neprijateľnú podmienku. Ostatné akceptuje. Poukázal tiež na to, že sa v celom rozsahu stotožňuje s uznesením Okresného súdu Zvolen č. k. 11Er/71/2012-11.

2. Súd prvej inštancie vzhľadom k tomu, že bola daná možnosť iného právneho posúdenia veci, považoval za potrebné nariadiť vo veci ústne pojednávanie v súlade s § 115 a nasl. O.s.p. Na pojednávanie boli strany riadne a včas predvolané, pričom pojednávania sa nezúčastnili, a preto okresný súd rozhodol v ich neprítomnosti.

3. Z originálu zmenky predloženej žalobcom súd zistil, že táto bola vystavená vo J. dňa 19.10.2009, bola vydaná k zmluve č. XXXXXXXXXX a vyplnená na sumu 332,--eur. Žalovaný sa v zmenke zaviazal zaplatiť za zmenku pri predložení veriteľovi uvedenú sumu a zmenkový úrok vo výške 0,25% denne od 25.2.2011, v zmenke bola dohodnutá doložka „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Na rube zmenky sa nachádza rubopis (indosament), ktorým bola zmenka prevedená na žalobcu. S poukazom na úpravu § 120 ods. 1 OSP súd vykonal na pojednávaní dňa 11.2.2016 aj iné dôkazy, ako navrhovali strany, predovšetkým sa oboznámil s exekučným spisom OS Zvolen, sp. zn. 11Er/71/2012 vedeného v právnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o. proti žalovanému, ako povinnému na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a. s. Bratislava, sp. zn. SR 05813/11, ktorým bol žalovaný zaviazaný na zaplatenie sumy 332,--eur s príslušenstvom.

4. Skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním posúdil súd prvej inštancie podľa ustanovení článku I. § 75 zákona č. 191/1950 Sb. a § 5 v spojení s § 77 ods. 2, § 11 ods. 1, § 17 a § § 39, 52, 53 a 54 Občianskeho zákonníka

5. Súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade je zrejmé, že vystaviteľom zmenky je fyzická osoba nepodnikateľ, zatiaľ čo remitentom je obchodná spoločnosť, ktorej predmetom činnosti je okrem iného poskytovanie úverov z vlastných zdrojov. Tiež konštatoval, že zmluva o úvere, ktorú zmenka zabezpečovala je spotrebiteľským úverom. Okresný súd tiež skúmal dohodu o vyplnení zmenky a dospel k záveru, že táto dohoda je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a preto je neplatná. Z týchto dôvodov potom súd prvej inštancie žalobu zamietol.

6. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. a úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

7. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrhu žalobcu na uplatnenie pohľadávky vyhovie v celom rozsahu. Žalobca namietal, že konanie pred súdom prvého stupňa má vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, strane konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Žalobca predovšetkým namietal, že postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva EÚ, pretože súd nepostupoval v zmysle príslušných ustanovení Nariadenia č. 861/2007. Žalobca namietal proti postupu súdu prvej inštancie, ktorý vo veci vykonal dokazovanie aj oboznámením sa s úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi, žalobca podľa dostupných informácií, ani žalovaná takéto dokazovanie súdu nenavrholi. Úprava § 120 ods. 1 OSP síce výnimočne umožňuje súdu vykonať aj iné dôkazy ako tie, ktoré navrhli strany, v tomto konaní však podľa žalobcu na to dôvod nebol, súd mohol a mal rozhodnúť v tejto veci o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva, len na základe predloženej zmenky. Poukazoval na to, že žalovaný voči forme a obsahu zmenky nevzniesol žiadne námietky, pričom zmenka je vo vzťahu k žalobcovi, ako indosatárovi jediným legitimizačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť. Žalobca ďalej poukazoval na koncentračnú zásadu konštruovanú Nariadením, keď žalovaný mohol vzniesť námietky voči zmenke v zmysle čl. 5 ods. 3 až 6 Nariadenia, ak to však neurobil, musia byť námietky odmietnuté. Súd prvej inštancie podľa žalobcu z vlastnej iniciatívy bez návrhu žalovaného a bez legitímneho podnetu vykonal na ťarchu žalobcu dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter žalovaného, ako spotrebiteľa, pritom takéto skutočnosti podľa žalobcu nemožno jednoznačne považovať za nesporné, žalovaný a ani žalobca sa k týmto skutočnostiam nikdy nevyjadrili. Pokiaľ súd na týchto údajne nesporných skutočnostiach založil svoje meritorne rozhodnutie, je toto rozhodnutie postihnuté vadou, ktorá má za následok jeho nesprávnosť. Žalobca ďalej namietal, že súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov a aj nesprávnej interpretácie príslušných právnych predpisov a práva EÚ. Poukazoval na to, že zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy, nie je možné ju spájať, alebo podmieňovať inými okolnosťami, než ktoré sú na zmenke uvedené, súd prvej inštancie sa však

aplikáciou príslušných ustanovení ZZŠ vôbec nezaoberal a ignoroval tak predmet sporu. Vzhľadom na úplnú samostatnosť, oddelenosť, nezávislosť zmenkového záväzku nie je podľa žalobcu možné hovoriť o tom, že zmenka je zmenkou podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a že tomuto zákonu odporuje. Tvrdil, že zmenka, ktorú predložil v tomto konaní má všetky zákonom predpísané náležitosti, ide o platnú zmenku a uplatnený nárok žalobcu je tak v celom rozsahu dôvodný. Žalobca tiež poukazoval na uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 05. 09. 2013 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21. 11. 2013, ktoré boli vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu a potvrdzujú vyššie uvedené závery žalobcu.

9. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

10. Zákonom č. 438/2015 Z.z. došlo s účinnosťou od 23.12.2015 k zmene a doplneniu článku I., § 17 zákona č. 191/1950 Zb. zákona zmenkového a šekového, ktorá zásadným spôsobom zasiahla do inštitútu zmenky, ako abstraktného cenného papiera bez ohľadu na to, kedy došlo k vystaveniu samotnej zmenky.

11. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

12. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konanie začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

13. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

14. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

15. Podľa § 300 CSP, na konanie podľa tohto oddielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

16. Podľa článku I. v § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. Zmenkový a šekový zákon v znení platnom od 23.12.2015, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ak je žalovaným zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy.

17. Podľa článku I. v § 17 ods. 2 citovaného zákona, v konaní v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihliadne na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa ods. 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

18. S prihliadnutím na Spoločné stanovisko občiansko-právneho a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 zverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR 8/2015 a zákon č. 438/2015 Z.z., ktorým sa novelizoval článok I. § 17 a § 3a zákona č. 191/1950 Sb. Zmenkového a šekového, § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, ako aj §17 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a na prechodné ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, podľa ktorých na všetky konania, a teda aj prebiehajúce, začaté pred dňom účinnosti tohto zákona použijú predpisy účinné odo dňa účinnosti tohto zákona, vrátane ostatných ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich spotrebiteľské vzťahy, práva a povinnosti z nich vzniknuté a právne predpisy o ochrane spotrebiteľa.

19. Po vyhlásení napadnutého rozhodnutia súdom prvej inštancie žalobca zobral čiastočne žalobu späť v časti týkajúcej sa zaplatenia zmenkového úroku v rozsahu 0,19 % denne z pôvodne uplatnenej výšky 0,25 % denne zo zmenkovej sumy voči žalovanému, pričom zotrval na zmenkovom úroku len vo výške 0,06 % denne zo zmenkovej sumy od 25.2.2011 do zaplatenia.

20. Žalovaný s čiastočným späťvzatím žaloby vo výške 0,19 % denného úroku z omeškania oproti pôvodnému 0,25 % dennému úroku a jeho zníženiu na výšku 0,06 % denne nevyjadril nesúhlas.

21. Podľa § 370 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“), ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia.

22. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

23. Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia, ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane.

24. Čiastočným späťvzatím žaloby sa podľa § 370 CSP rozumie procesný úkon žalobcu, z ktorého jednoznačne vyplýva, že na prejednaní žaloby v ním určenom rozsahu netrvá. Rešpektujúc dispozičné právo žalobcu so žalobou, využitím ktorého vzal žalobu po rozhodnutí súdu prvej inštancie sčasti späť, odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 370 ods. 2 CSP čiastočné späťvzatie žaloby pripustil, rozsudok okresného súdu v tejto časti zrušil a konanie v tejto časti zastavil.

25. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu danom ustanovením § 379 CSP, rešpektujúc viazanosť odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. 1 CSP, nenariadil pojednávanie, pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 385 ods. 1 CSP), pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto v zmysle § 387 ods. 1, CSP rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšnej časti po čiastočnom zastavení konania, ako vecne správny potvrdil. Rozsudok bol verejne vyhlásený odvolacím súdom podľa § 219 ods. 1 CSP, čo bolo podľa § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

26. Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že žalovaný vystavil zmenku v J. dňa 19.10.2009 v prospech zmenkového veriteľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava, pričom žalovaný sa ako vystaviteľ zaviazal zaplatiť pri jej predložení na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. Bratislava sumu 332,--eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 25.2.2011. Zmenka obsahuje údaj „bez protestu“ s poznámkou „na predloženie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Žalovaný je na zmenke identifikovaný ako vystaviteľ s adresou, rodným číslom a jeho podpisom. Zmenka je vypísaná na predtlačenej formulári, rukou sú na nej dopísané údaje o mieste a dátume vystavenia, číslo zmluvy, ako aj údaje o žalovanom, zatiaľ čo zmenková suma a dátum začiatku úročenia je na zmenke doplnený tlačenej formou. Na rube zmenky je údaj o indosácii: „na miesto nás na rad CD Consulting s.r.o., K červenému dvoru 3269/25A, Praha, ČR, IČO: 264 297 05“ s podpisom konateľa spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. B. Y.. Zmenka obsahuje v pravom hornom rohu číslo zmlvy XXXXXXXXXX.

27. Odvolaciemu súdu je z úradnej činnosti známe, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o. vedie voči dlžníkom, ako veriteľ, ale aj ako remitent exekučné konania a k návrhu na výkon rozhodnutí prikladá Zmluvy o úvere, návratnosť ktorých bola zabezpečená vlastnou blankozmenkou. Okresný súd vykonal dokazovanie exekučným spisom sp.zn. 11Er/71/2012 vrátane Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 19.10.2009. Zmluva o úvere obsahuje odkaz na Všeobecné podmienky poskytnutia úveru nachádzajúce sa na rube tejto zmluvy a v nich obsiahnutú Dohodu o vyplnení zmenky.

28. Z jej obsahu odvolací súd zistil, rovnako ako aj súd prvej inštancie, že žalovanému bol spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o. Bratislava poskytnutý úver vo výške 500,--eur. Žalovaný ako dlžník sa v nej zaviazal zaplatiť spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. sumu 500,--eur, zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 484,--eur, teda v celkovej sume 984,--eur v 12-tich mesačných splátkach po 82,--eur počnúc dňom 19.11.2009. Zmluva o úvere bola uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka dňa

19.10.2009, kedy bola podpísaná žalovaným, ako vystaviteľom aj zmenka, a to vo forme blankozmenky. Dlužník podpísal prehlásenie a súhlas so Všeobecnými podmienkami poskytnutia úveru (ďalej „VPPÚ“), ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy, ku ktorým nemal žiadne výhrady. Zmluva o úvere neobsahuje žiadne úroky z úveru a ani ročnú percentuálnu mieru nákladov.

29. Z článku 14 VPPÚ vyplýva, že tento obsahuje Dohodu o vyplnení zmenky, v ktorej sa dlžník, ako vystaviteľ zmenky zaviazal vystaviť na zabezpečenie peňažného záväzku, ktorý vyplýva z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi, ako remitentovi zmenku, v ktorej nie je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent (POHOTOVOŠŤ s.r.o.) najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Dohodli sa tiež, že zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplnil na zmenke remitent tak, že ním bol deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh, s čím žalovaný súhlasil, keď na prednej strane zmluvy o úvere obsah všeobecných podmienok prehlásených za súčasť zmluvy o úvere akceptoval.

30. Odvolací súd zistil, že žalobca, ako zahraničná právnická osoba podal na predtlačnom formulári A bodu 4.4.2. Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007 z 11.7. 2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej „Nariadenie“) na súd návrh na zaplatenie zmenky ako indosatár, na ktorého bola zmenka remitentom potom, ako ju vyplnil indosovaná. Žalobca na preukázanie nároku zo zmenky predložil s návrhom originál vyplnenej vlastnej zmenky „ na rad“, vystavenej žalovaným. Žiadne iné listiny žalobca súdu nepredložil, pretože podľa jeho tvrdenia nimi nedisponoval. Žalovaný sa k návrhu vyjadril.

31. Podľa článku 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady ES č. 861/2007 z 11.7.2007 o Európskom konaní o veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej „Nariadenie“) pokiaľ toto Nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

32. Podľa článku 5 ods. 1 Nariadenia, je európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak o to požiada niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

33. Keďže toto súdne konanie sa vedie v Slovenskej republike, riadilo sa do 30.6.2016 zákonom č. 99/1963 Zb. Občianskym súdnym poriadkom v znení platnom v čase rozhodovania a od 1.7.2016 sa konanie pred všeobecným súdom spravuje zákonom č. 160/2015 Z.z Civilným sporovým poriadkom.

34. Odvolací súd nepovažoval za potrebné nariadiť podľa článku 5 bod 1 v spojení s článkom 7 bod 1. písm. c) Nariadenia č. 861/2007/ES ústne pojednávanie. Odvolací súd predovšetkým uvádza, že aj keď si v prebiehajúcom konaní o nároku zo zmenky uplatnil žalobca právo podľa Nariadenia, ktoré je právnym predpisom Európskeho spoločenstva s priamym účinkom, jeho právna úprava nevylučuje z vecnej pôsobnosti spotrebiteľské spory. Pri postupe podľa Nariadenia je súd povinný rovnako, ako aj podľa vnútroštátnej úpravy rešpektovať právo na spravodlivý proces. Z článku 19 Nariadenia vyplýva, že pokiaľ Nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

35. Vo vzťahu k aplikácii Nariadenia tak možno konštatovať, že v prejednávanej veci bolo možné aplikovať všetky procesno právne princípy a ustanovenia použiteľné v slovenskom právnom poriadku, a teda aj § 79 O.s.p. v znení účinnom od 23.12.2015 do 30.6.2016 a od 1.7.2016 ustanovenie § 290 a § 295 CSP a súbežne zohľadniť ochranu slabšej strany v konaní práve preto, že CSP z vecnej pôsobnosti nevylučuje spotrebiteľské spory, v ktorých môže byť spotrebiteľ stranou v spore nielen na strane žalobcu, ale aj na strane žalovaného.

36. Odvolací súd sa vzhľadom na uvedenú zmenu právnej úpravy musel odkloniť od doterajšieho právneho názoru vyjadreného vo svojich rozhodnutiach vydaných v konaniach o nároku z indosovanej zmenky, v ktorých oprávnenosť posudzoval len podľa zákona zmenkového a šekového a nerozhodoval o ňom, ako o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý zmenka zabezpečovala, pretože bol toho názoru, že strany sporu nemali postavenie, ako zmluvné strany kauzálneho (úverového) vzťahu, a teda ako dlžník alebo veriteľ zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keďže žalobca ako majiteľ zmenky, ktorú nadobudol indosamentom voči žalovanému, ako vystaviteľovi zmenky nie je v postavení dodávateľa, a preto ani žalovaný nemohol mať v zmenkovom spore postavenie spotrebiteľa. Zo samotnej zmenky nie je možné určiť, aký charakter mal právny vzťah pri vzniku záväzkového vzťahu, preto ani nebolo možné určiť, či žalovaný mal alebo nemal pri vystavení zmenky postavenie spotrebiteľa. Rovnaký záver o abstraktnom charaktere zmenky vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Obdo/V/31/2010 zo dňa 24.5.2012, na ktoré odvolací súd odkazoval.

37. S prihliadnutím na právnu úpravu obsiahnutú v § 79 ods. 3 a 4 a § 372y Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 23.12.2015 do 30.6.2016 vrátane úpravy obsiahnutej v § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 191/1950 Sb. Zmenkového a šekového zákona, ktorého zmena bola od 23.12.2015 zavedená zákonom č. 438/2015 Z.z., ako aj na prechodné ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, podľa ktorých sa aj na konania začaté pred dňom jeho účinnosti použijú predpisy účinné od jeho účinnosti a právne účinky tých úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostanú zachované, je v konaniach o nárokoch zo zmenky vedených proti žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, žalobca, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov povinný preukázať skutočnosti, ktoré sa týkajú vlastného vzťahu jeho právnych predchodcov so žalovaným tak, že k žalobe musí pripojiť okrem zmenky aj ďalšie listiny, ktoré sú potrebné na uplatnenie práva z nej.

38. Okresný súd v konaní zistil, že zmenka bola vystavená na zabezpečenie záväzkov z písomnej zmluvy, ktorú ak žalobca nepredložil, má súd podľa § 295 CSP právo si túto zaobstarat'. Keďže ju zaobstaral okresný súd a vykonal ňou aj dokazovanie, odvolací súd z jeho zistení pri skúmaní charakteru úverového vzťahu vychádzal. Písomne uzavretá zmluva o úvere medzi žalovaným, ako dlžníkom a veriteľom, spoločnosťou POHOTOVOST' s.r.o. a Všeobecné podmienky poskytnutia úveru sú dôkazom o tom, že zmenka má k pohľadávke vyplývajúcej z tejto zmluvy zabezpečovací charakter a že nárok zo zmenky uplatnený žalobcom voči žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

39. Z novelizovaného ustanovenia § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. Zmenkového a šekového v platnom znení vyplýva, že ak je žalovaným zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, je možné vždy robiť majiteľovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom. Z odseku 2 citovaného ustanovenia vyplýva, že v konaní o nároku zo zmenky, aj keď zmenkový dlžník, ktorý má postavenie spotrebiteľa, a ktorý podpísal ako vystaviteľ zabezpečovaciu zmenku žiadne kauzálne námietky nepodá, musí súd z úradnej povinnosti prihliadnuť na všetky relevantné skutočnosti, ktoré vyplývajú z § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, z § 5a zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ako aj na iné právne predpisy, na ktoré § 17 ods. 2 ZZŠ odkazuje. Ak by takéto skutočnosti odôvodňovali námietky žalovaného, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k pôvodnému majiteľovi, tzv. kauzálne námietky, ktoré by žalovaný mohol v prejednávanej veci uplatniť, súd ex offio zistí, či jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a preskúma, či vrámci uplatneného nároku zo zmenky, táto vznikla zo vzťahu so spotrebiteľom.

40. Pre samotné posúdenie uplatneného nároku zo zmenky je preto zásadný záver, či je správne tvrdenie žalobcu, že predmetom konania je výlučne nárok zo zmenky a nie nárok iného záväzkového právneho vzťahu, že zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy, preto ju nie je možné spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené, či právo žalobcu ako indosatára na uplatnenie zmenkovej sumy voči zmenečníkovi - žalovanému nevzniklo v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou alebo v dôsledku rubopisu, či je zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi žalovaným a remitentnom (spoločnosťou POHOTOVOST') po indosovaní zmenky irelevantný, či musí dlžník preukázať, že žalobca bol v čase nadobudnutia zmenky aspoň uzrozumený s tým, že uplatnením zmenky po indosácii môže vzniknúť dlžníkovi škoda, či až voči zmenkám vystaveným po 22.12.2015 je možné ex offio prihliadať na skutočnosti, ktoré odôvodňujú námietky zmenkového dlžníka voči indosatárovi, ako aj to, či sú kauzálne námietky po indosovaní zmenky neprípustné, či je potrebné uplatňovať ochranu nadobúdateľa

zmenky podľa § 17 článok I. ZZŠ vtedy, ak bol nadobúdateľ zmenky dobromyseľný, či dohoda o vyplnení zmenky má vplyv na platnosť zmenky, aj keby bola neplatná, a či má žalobca nárok na primeranú výšku zmenkového úroku.

41. Podľa článku č. 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb Zákona zmenkový a šekový (ďalej len ZZŠ) Majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokami, ak boli dojednané
2. šesťpercentové úroky odo dňa sročnosti;
3. trovy protestu a podaných zpráv, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

42. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpísania zmluvy o úvere sa v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

43. Podľa ods. 7 citovaného ustanovenia veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 6 veriteľom.

44. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej OZ), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

45. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

46. Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

47. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

48. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

49. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

50. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

51. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

52. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

53. Po indosovaní zmenky, a to aj v nadväznosti na uvedené tvrdenia žalobcom v jeho odvolaní a tiež aj s prihliadnutím k tomu, že odvolací súd sa v prejednávanej veci odklonil od právneho názoru vyjadreného v obdobných veciach, v ktorých rozhodoval do 23.12.2015, pretože použil pri rozhodovaní, rovnako ako okresný súd právne predpisy, ktoré v doterajšom rozhodovaní veci použité neboli a sú pre rozhodnutie veci rozhodujúce.

54. V prejednávanej veci dospel odvolací súd k názoru, že zmenka vystavená dlžníkom, ako zmenka vlastná spĺňa všetky formálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Sb. ZZŠ a je zmenkou platnou. Žalovaný ju vystavil ako zmenku na rad s doložkou bez protestu, ktorá zabezpečovala splnenie jeho záväzku zo zmluvy o úvere, ktorú uzavrel v postavení spotrebiteľa, pričom sa nejedná o spotrebiteľský úver na kúpu, výstavbu, opravu alebo údržbu nehnuteľností.

55. Zmenka bola vystavená a podpísaná v ten istý deň, ako zmluva o úvere. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že ide o tzv. blankozmenku, ktorá bola veriteľom vyplnená v súlade s Dohodou o vyplnení zmenky obsiahnutej v bode 14 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru. Zmenka bola vystavená na predtlačí pripravenej vopred veriteľom POHOTOVOST' s.r.o. a okrem zákonom predpísaného textu „zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad POHOTOVOST' s.r.o. Bratislava“, bol na nej vopred uvedený aj zmenkový úrok 0,25 % denne, údaj o splatnosti v prospech veriteľa POHOTOVOST' s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, ako aj ďalšie údaje „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Na zmenke bola zmenková suma a dátum začiatku úročenia dopísané neskôr, a to až po podpísaní zmenky žalovaným, ako vystaviteľom. Zmenka bola remitentnom POHOTOVOST' s.r.o. prevedená nedatovaným indosamentom na žalobcu.

56. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že v čase uzavretia Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 19.10.2009, kedy došlo aj k vystaveniu blankozmenky a Dohody o vyplnení zmenky žalovaným, ktorú osobitne nepodpísal, nebolo používanie zmienek v spotrebiteľských vzťahoch zásadne vylúčené. Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu podpísania zmluvy o úvere dňa 19.10.2009, sa v súvislosti s poskytovaním úveru spotrebiteľovi zakazovalo len splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smel prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, avšak musel postupovať tak, aby boli zachované všetky práva dlžníka ako spotrebiteľa, ktoré zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru vyplývajú. Príslušenstvom sa zo zákona rozumelo vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

57. Z okresným súdom v konaní vykonaným dokazovaním, s rozsahom ktorého sa odvolací súd na základe vyššie uvedeného stotožnil, nesporne vyplynulo, že zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je zmluvou spotrebiteľskou, pretože ju na jednej strane uzatvorila spoločnosť POHOTOVOST' s.r.o., predmetom činnosti ktorej je poskytovanie úverov, a ktorá vystupuje vo vzťahu k žalovanému v pozícii podnikateľa, ktorý je dodávateľom a na druhej strane ju uzavrel žalovaný, ako fyzická osoba, ktorý žiadal o poskytnutie finančných prostriedkov pre vlastnú potrebu, ako spotrebiteľ. Pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv je dlžník tou slabšou stranou a v záujme obstarania si finančnej hotovosti pristúpi na podmienky veriteľa bez toho, aby sa s nimi podrobne oboznámil, resp. sú mu tieto podmienky predložené len ako VPPÚ na zadnej strane formulárovej, veriteľom vopred pripravenej úverovej zmluvy, ako tomu bola aj v tomto prípade. Z úverovej zmluvy vyplýva, že v nej nebola uvedená žiadna sadzba úroku z úveru, pretože sumu, ktorú spoločnosť POHOTOVOST' s.r.o. poskytla žalovanému, zvýšil veriteľ o sumu poplatkov bez toho, že by bližšie špecifikoval i druh, pričom celková suma na vrátenie žalovaným dosahovala podľa úverovej zmluvy dvojnásobok. Súčasťou zmluvy o úvere neboli ani podmienky uplatňovania úrokovej sadzby, index alebo referenčná úroková sadzba, ani RPMN - ročná percentuálna miera nákladov tak, ako to v tom čase vyžadoval zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v § 4 ods. 2. V zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom a účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy sa preto spotrebiteľský úver poskytnutý na základe uvedenej zmluvy považuje za bezúročný a bez poplatkov.

58. V tejto súvislosti odvolací súd na doplnenie uvádza, že nielen zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou, ale spotrebiteľskou zmluvou je aj zmenková dohoda, ktorá je obsiahnutá v Dohode

o vyplnení zmenky začlenenéj do článku 14 VPPÚ, a to v zmysle definície obsiahnutej v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Veriteľ - spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o. bol povinný pri vystavení blankozmenky, ktorá síce v tom čase úplnou zmenkou ešte nebola (zmenkou sa blankozmenka stala až doplnením chýbajúcich údajov o výške zmenkovej sumy a o jej splatnosti), avšak nesporne tak, ako to vyplýva z Dohody o vyplnení zmenky mala zabezpečovací charakter, pretože zabezpečovala splnenie spotrebiteľského úveru postupoval tak, aby dlžníkovi umožnil rovnakú obranu proti prípadnému novému nadobúdateľovi zmenky, akú by bol mal voči pôvodnému veriteľovi, a zároveň remitentovi zmenky, t.j. voči spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. Ak uzatvárala spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o., ako veriteľ a pôvodný remitent s dlžníkom Dohodu o vyplnení zmenky, a teda zmenkovú dohodu tak, že dlžník vystaví v jej prospech zmenku bez toho, že by bolo z tejto zmenkovej dohody zrejmé, že vystavuje blankozmenku, že táto je vystavená výslovne „na rad“, tzv. ordre zmenku, a teda že sa nejedná o zmenku „nie na rad“, tzv. rekta zmenku, a že by bolo z tejto dohody jasne, určite a zrozumiteľne zrejmé, že dlžník mal vedomosť o tom, aké dôsledky pre neho vystavenie blankozmenky na rad spôsobí a akú celkovú sumu bude musieť na zmenku zaplatiť, zhoršil podľa názoru odvolacieho súdu postavenie žalovaného, a tým aj jeho obranu voči novým nadobúdateľom zmenky, na ktorých mohol pôvodný majiteľ kedykoľvek, aj bez súhlasu žalovaného, ako zmenkového dlžníka zmenku previesť. Takýmto konaním obmedzil práva dlžníka zo zmenky podľa tzv. kauzálnej námietky, na ktoré by bol mal právo podľa článku I. § 17 ZZŠ v znení účinnom do 23.12.2015 vo vzťahu k novému nadobúdateľovi zmenky. Podľa rubopisu na zmenke bola táto indosovaná na žalobcu nedatovaným indosamentom, ktorý si v tomto konaní, ako majiteľ zmenky uplatnil právo na zaplatenie zmenkovej sumy, zmenkových úrokov a zmenkovej odmeny.

59. Keďže si žalobca v konaní uplatnil nárok zo zmenky, musel odvolací súd podľa § 17 ods. 2 Zákona zmenkového a šekového, ktorého zmena nadobudla účinnosť 23.12.2015, z úradnej povinnosti prihliadnúť na všetky námietky, ktoré by bol mohol žalovaný v konaní uplatniť, v najmä v súvislosti s Dohodou o vyplnení zmenky, na základe ktorej bola zmenka veriteľom a remitentom vyplnená a následne indosovaná na žalobcu, aj keď žalovaný relevantné námietky nevzniesol.

60. Dohoda o vyplnení zmenky uzavretá medzi žalovaným a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ bola vyhotovená dopredu na predlačenom formulári, rovnako ako aj Zmluva o úvere a bola začlenená do VPPÚ drobným písmom medzi množstvo iných dojednaní, ktoré sa nachádzali na jej zadnej strane. Táto spoločnosť, ako veriteľ podmienila poskytnutie úveru vystavením blankozmenky žalovaným, pričom tento dôležitý údaj, že žalovaný vystavuje blankozmenku výslovne v Dohode o vyplnení zmenky neuviedla. Neuviedla tak dostatočne určito, jasne a zrozumiteľne všetky zmluvné podmienky, z ktorých by mohol žalovaný zistiť výšku a spôsob splatenia zmenkovej sumy. Podstatné je aj to, že výška zmenkovej sumy v čase jej vyplnenia závisela výlučne od veriteľa, o ktorej nemal žalovaný vopred žiadnu vedomosť. Jej obsahom bol najmä súhlas vystaviteľa s tým, aby mohol veriteľ vyplniť do blankozmenky údaj o výške zmenkovej sumy a jej splatnosť. Žalovanému nebola Dohoda o vyplnení zmenky vôbec predložená na podpis, rovnako ako ani VPPÚ.

61. Dohoda o vyplnení zmenky nebola dohodnutá individuálne, preto spĺňa všetky zákonné predpoklady neprijateľnej podmienky tak, ako ju má na mysli úprava obsiahnutá v § 52 ods. 2 a § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ak podmienky platenia zmenky neboli dojednané individuálne, ide o neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré nemôže požívať právnu ochranu. Takéto dojednanie, ktoré umožnilo veriteľovi - dodávateľovi len z toho dôvodu, že žalovaný musel na zabezpečenie návratnosti úveru vystaviť blankozmenku „na rad“, previesť zmenku na tretiu osobu, proti ktorej sa spotrebiteľ nemohol brániť, resp. len s problémami a nemohol vzniesť voči novému majiteľovi zmenky tzv. kauzálne námietky podľa § 17 ZZŠ v znení do dňa 22.12.2015, ktoré by inak, ak by veriteľ mohol zmenku previesť, a teda keby ju bol vystavil ako rekta zmenku, bol mohol voči veriteľovi a remitentovi zmenky vzniesť, posúdil odvolací súd, ako konanie, ktoré obchádza účel právnych predpisov na ochranu spotrebiteľa.

62. V prípade zmenky „na rad“ totiž dochádza jej jednoduchým prevodom k podstatnému sťaženiu postavenia zmenkového dlžníka voči novému majiteľovi zmenky, pretože pri uplatnení námietok týkajúcich sa pôvodného vzťahu so svojím veriteľom v konaní, ktoré voči nemu už vedie nový majiteľ zmenky, musel splniť podmienky v zmysle citovaného § 17 ods. 1 ZZŠ platného do 22.12.2015.

63. Odvolací súd preto dospel k záveru, že ak nebola v zmenkovej dohode obsiahnutej v Dohode o vyplnení zmenky vylúčená prevoditeľnosť zmenky rubopisom, potom takáto dohoda - zmluva obsahovala dojednanie, ktoré nesporne spôsobuje na újmu spotrebiteľa značnú nerovnováhu v právach

a povinnostiach strán, nemôže spĺňať náležitosti individuálnej dohodnutej podmienky úverovej zmluvy, a preto je pre rozpor s § 52 ods. 2 OZ neplatná.

64. Okrem toho, že odvolací súd posúdil Dohodu o vyplnení zmenky ako neplatnú pre rozpor s § 52 ods. 2 OZ v nadväznosti na § 53 ods. 1 OZ, je neplatnou aj podľa § 39 OZ, pretože bola vyplnená v rozpore s § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu jej uzatvorenia.

65. Dohoda o vyplnení zmenky vo VPPÚ umožňovala vystavenie blankozmenky s tým, že zmenková suma bola v čase vyplnenia ponechaná výlučne na vôli veriteľa, ktorý do nej doplnil úroky, poplatky a zmluvné pokuty, na zaplatenie ktorých veriteľovi a remitentovi právo nevzniklo, v dôsledku čoho odvolací súd posúdil úver ako bezúročný a bez poplatkov.

66. Takýto právny názor odvolacieho súdu vyplýva aj z gramatického výkladu § 52 ods. 1 a ods. 2 a § 53 ods. 1 OZ, ale aj § 4 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení do prijatia zákona č. 129/2010 Z.z., keďže každý veriteľ je povinný si počínať tak, aby boli zachované práva dlžníka, a naopak to isté platí aj pre dlžníka vo vzťahu k právam veriteľa.

67. Zmenka nie je zmluvou, preto zmenková dohoda obsiahnutá v Dohode o vyplnení zmenky nespôsobuje jej neplatnosť podľa Zákona zmenkového a šekového, avšak zakladá dôvodnú obranu vo forme kauzálnych námietok dlžníka proti povinnosti zaplatiť zmenku nielen remitentovi, ale aj indosatárovi, ktorý ju ani nesmel podľa ustanovenia § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. prijať. Odvolací súd je toho názoru, že žalobcovi muselo byť pri indosácii zmenky od spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. zrejmé, že ak sú zmenkovými dlžníkmi výlučne fyzické osoby, a ak boli na zmenkách uvedené čísla zmluvy, tieto boli vystavené na zabezpečenie návratnosti peňažných prostriedkov pre pôvodného majiteľa prevádzanej zmenky, ktorý bol aj veriteľom dlžníka. Musel preto vedieť, že sa jedná o zabezpečenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru, keď v niektorých návrhoch žaloval nielen znížené sumy o splátky úveru, ale aj len zmenkové úroky a odmenu. Takéto údaje mohol zistiť len z podkladov predložených zo strany pôvodného veriteľa POHOTOVOSTĚ s.r.o. Vedel nielen to, že sa jedná o zmenky „na rad“, keďže boli na neho indosované, ale aj to, že medzi dlžníkom a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o. bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, bez ktorej by len ťažko mohol zo samotnej zmenky zistiť všetky relevantné údaje pre uplatnenie nárokov zo zmenky. Nie je preto možné súhlasiť s tvrdením žalobcu, že bol pri nadobúdaní zmenky dobromyseľný.

70. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že záväzok žalovaného, ako spotrebiteľa k založeniu zmenkovej obligácie je neplatný, v dôsledku čoho nemohol pôvodný majiteľ previesť na nového nadobúdateľa zmenky práva, ktoré platne nenadobudol. Aj keď žalovaný kauzálné námietky, t.j. skutočnosti odôvodňujúce námietky, že jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou na ujmu jeho práv, ako spotrebiteľa, ktoré by bol mohol žalovaný namietat nepodal, okresný súd správne zistil všetky relevantné skutočnosti ex offio vykonaným dokazovaním, a to v intenciách platného a účinného ustanovenia § 17 ods. 1 a 2 ZZŠ, ktorý mu uložil tieto skúmať vždy, a teda nielen u tých zmenkových nárokov, ktoré boli uplatnené na súde po 23.12.2015, ale aj pred týmto dátumom. Žalobca netvrdil, ale ani v konaní nevyvrátil, že zmenka nemala zabezpečovací charakter, a že nebola vystavená v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, preto platí, že nárok zo zmenky si žalobca uplatnil voči žalovanému, ktorý je fyzickou osobou zo zmenky, ktorá zabezpečovala spotrebiteľský úver, vzniknutý na základe spotrebiteľskej zmluvy. Zo všetkých rozhodujúcich skutočností, ktoré odvolací súd z Dohody o vyplnení zmenky zistil vyplýva, že pre jej rozpor so zákonom nie je žalovaný povinný, ako dlžník, jej majiteľovi na zmenku plniť.

71. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je vo zvyšku po zastavení konania vecne správne, preto ho podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

72. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovaný, ktorý mal v odvolacom konaní úspech má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa ust. s § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

73. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté jednohlasne.

Rozhodnutie bolo jednohlasne schválené členmi odvolacieho senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).